

دستورالعمل اجرای مداخلات ارتقاء سلامت

برای انجام مداخلات ارتقاء سلامت در سطح شهرستان اقدامات زیر صورت گیرد:

1- **تشکیل کارگروه مداخلات ارتقاء سلامت ستاد شهرستان:** که اعضای آن عبارتند از: مدیر شبکه بهداشت و درمان (به عنوان رئیس کارگروه)، رئیس مرکز بهداشت شهرستان (معاون بهداشتی)، کارشناس مسئول آموزش و ارتقاء سلامت (به عنوان دبیر کارگروه) و مسئولین واحدهای ستادی (به عنوان اعضاء کارگروه)

شرح وظیفه کارگروه مداخلات ارتقاء سلامت شهرستان:

- طراحی و اجرای مداخلات ارتقاء سلامت در سطح شهرستان، همکاری و مشارکت در تحلیل مشکل اولویت دار مراکز و خانه های بهداشت، همکاری و مشارکت در اصلاح برنامه عملیاتی تدوین شده از واحدهای محیطی، همکاری در نظارت و پیگیری بر حسن انجام مداخلات ارتقاء سلامت انجام شده در سطح خانه های بهداشت و مراکز خدمات جامع سلامت و بررسی پیشرفت برنامه مداخلات ارتقاء سلامت شهرستان از وظایف کارگروه می باشد. این کارگروه به صورت ماهانه تشکیل می گردد و در صورت نیاز، به ویژه برای شروع برنامه، جلسات آن می تواند با فاصله کمتری تشکیل شود.

2- **تشکیل تیم اجرای مداخلات ارتقاء سلامت در سطح مراکز خدمات جامع سلامت:** اعضای این تیم عبارتند از: پزشک مسئول مرکز (به عنوان رئیس تیم مسئولیت اصلی اجرای برنامه را برعهده دارد)، کاردان یا کارشناس ناظر، کلیه مراقبین سلامت، اعضای شورای اسلامی شهر، اعضای تیم معتمدین که در انجام نیازسنجی شرکت داشته اند، همچنین سایر افرادی که حسب مشکل اولویت دار استخراج شده می توانند در حل مشکل کمک کنند.

3- **تحلیل مشکل سلامت در سطح مرکز خدمات جامع سلامت:** تحلیل مشکل اولویت دار انتخاب شده در سطح مرکز از نظر علل به وجود آورنده آن، شامل علل رفتاری و غیر رفتاری که از علل رفتاری دست کم 3 علت اولویت دارو از علل غیر رفتاری دست کم 2 علت اولویت دارجهت انجام مداخله انتخاب گردد. (فرم شماره 2)

4- **تشکیل تیم مداخلات ارتقاء سلامت در سطح خانه بهداشت:** پزشک مسئول مرکز (به عنوان رئیس تیم مسئولیت اصلی اجرای برنامه را برعهده دارد)، کاردان یا کارشناس ناظر، بهورزان شاغل، اعضای شورای اسلامی روستا، اعضای تیم معتمدین که در انجام نیازسنجی شرکت داشته اند، همچنین سایر افرادی که حسب مشکل اولویت دار استخراج شده می توانند در حل مشکل کمک کنند.

5- **تحلیل مشکل سلامت در سطح خانه های بهداشت:** از بین دو اولویت تعیین شده با توافق نظر تیم اجرایی خانه بهداشت یک اولویت انتخاب و تحلیل آن برحسب عوامل ایجادکننده (رفتاری و غیر رفتاری) انجام می شود، که از بین علل رفتاری دست کم 3 علت اولویت دارو از بین علل غیر رفتاری دست کم 2 علت اولویت دار، جهت انجام مداخله انتخاب گردد. (فرم شماره 2)

مبنای انتخاب این علل، اولویت های استخراج شده بر اساس امتیاز آنها در فرم شماره 2 می باشد.

6- تدوین برنامه عملیاتی :

در این مرحله لازم است: 1- تیم اجرایی مداخله، اقدام به تدوین برنامه عملیاتی مداخلات طبق فرم شماره 3 و 4) شامل هدف کلی، اهداف اختصاصی، استراتژی و فعالیت ها) نمایند. 2- پس از تدوین برنامه عملیاتی، نسبت به ارسال آن به واحد آموزش سلامت مرکز بهداشت شهرستان جهت بررسی و اصلاح (توسط اعضاء کارگروه) اقدام گردد. (حداکثر زمان جهت تدوین و اصلاح برنامه پایان آذر ماه می باشد). 3- پس از بررسی و اصلاح برنامه عملیاتی و ابلاغ آن از طرف مرکز بهداشت شهرستان به مراکز و خانه ها، برنامه مداخلات قابل اجرا می باشد.

* تعداد جلسات اختصاص داده شده جهت تدوین برنامه مداخلات ارتقاء سلامت بیش از یک جلسه می تواند باشد.

جهت تدوین برنامه عملیاتی مداخلات از راهنمای پیوست استفاده گردد.

7- اجرای برنامه عملیاتی :

در این مرحله طبق فعالیت های تعیین شده در برنامه عملیاتی اعضای تیم اجرایی ملزم به پی گیری و اجرای برنامه می باشند. در مدت زمان اجرای برنامه دست کم ماهانه و حسب نیاز تعداد بیشتر، جلساتی با حضور اعضای تیم اجرایی در خصوص بررسی روند پیشرفت برنامه، میزان دسترسی به اهداف و برطرف نمودن موانع احتمالی توسط تیم مداخلات برگزار گردد و مستندات آن در واحدهای محیطی موجود باشد. همچنین گزارشی از پیشرفت برنامه مداخلات ارتقاء سلامت در جلسات کمیته اجرایی ارائه و در صورت جلسات کمیته ثبت گردد.

8- گزارش برنامه :

گزارش ارسالی از واحدهای مجری برنامه مداخلات به مرکز بهداشت شهرستان بایستی شامل این موارد باشد :

1- فرم گزارش دهی مداخلات ارتقاء سلامت از شهرستان (جداول 1 تا 5) حداکثر تا پایان بهمن ماه سال

جاری به مرکز بهداشت استان ارسال گردد.

2- تعداد جلسات برگزار شده توسط تیم اجرای مداخله و درصد پیشرفت برنامه که مساوی است با تعداد فعالیت های

اجرا شده نسبت به کل فعالیت های پیش بینی شده (به تفکیک علل رفتاری و غیر رفتاری) نیز مشخص گردد.

تعداد فعالیت های اجرا شده

100 × $\frac{\text{درصد پیشرفت برنامه (به تفکیک علل رفتاری و غیر رفتاری)}}{\text{تعداد فعالیت های اجرا شده}}$ =

کل فعالیت های پیش بینی شده

3- فرم گزارش پایانی متعاقبا ارسال خواهد شد.